

EXPLORER ACADEMY

TÄHTIDYYNIT

TAMMI

TRUDI TRUEIT

**EXPLORER
ACADEMY**

TÄHTIDYYNIT

TRUDI TRUEIT

TAMMI
HELSINKI

**OMISTETTU RAKKAUDELLE JACQUES'ILLE,
PIRPANALTA**

– T. T.

Alkuteos: *Explorer Academy. Book 4. The Star Dunes*

Copyright © 2020 National Geographic Partners, LLC

All rights reserved. Reproduction of the whole or any part of the contents without written permission from the publisher is prohibited. NATIONAL GEOGRAPHIC and Yellow Border Design are trademarks of the National Geographic Society, used under license.

Designed by Eva Absher-Schantz

Codes and puzzles developed by Dr. Gareth Moore

Suomentanut Jouko Ruokosenmäki

Suomenkielinen laitos © Tammi 2023

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä

ISBN 978-952-04-5365-7

Painettu EU:ssa

**EMME PERI MAATA ESI-ISILTÄMME:
ME LAINAAMME SITÄ JÄLKEÄISILTÄMME.**

– Amerikan alkuperäiskansojen sananlasku

24.7681° ETELÄISTÄ LEVEYTTÄ | 15.2959° ITÄISTÄ PITUUTTA

AKSARAY,
TURKKI

► VESITIPPA roiskahti Cruzin otsalle.

"Emmett", hän voihki tuntiessaan pisaran valuvan ohimoaan pitkin.
"Vielä pikku hetki."

Cruz oli jo vajoamassa takaisin uneen, kun uusi tippa osui hänen nenävarteensa. "Hyvä on, hyvä on." Hänen kämppäkaverinsa oli oikeassa. He joutuisivat pahaan pulaan, jos he myöhästyisivät luennolta. Cruz haukotteli ja räpytteli silmiään. "Sinä voitat, Emmett. Minä..." Hän odotti näkevänsä kermanvalkean katon, mutta sen tilalla olikin pahaenteinen musta aukko. "...nousen", hän nielaisi.

Nyt hän muisti kaiken. Cruz ei ollutkaan pehmeässä, lämpöisessä vuoteessaan Explorer Academyn lippulaiva Orionin hytissä numero 202. Kaukana siitä. Hän kyhjötti kylmän ja kostean luolan pohjalla jossakin Turkin Aksarayn laitamilla. Cruzin pää oli takakenossa, eikä se suinkaan levännyt untuvaisella tyynyllä, vaan hänen takaraivonsa nojasi epämukavasti kovaa kiveä vasten. Hän muisti tähyilleensä juuri ennen nukahtamistaan ylös kiviiseen kuiluun, jonka läpi hän oli tänne pudonnut. Cruz oli tuijottanut tyhjyyteen ja toivonut näkevänsä edes valonpilkahduksen, merkin siitä, että apua olisi tulossa. Hän oli nähnyt vain pimeyttä. Eikä tilanne ollut muuttunut.

"Atshii!" Aivastuksen myötä Cruzin pää nytkähti eteenpäin. Niskaan iski kramppi. "Auh!" hän kiljaisi, ja huuto kaikui luolassa. "Auh... auh... auh."

Cruz siirtyi pois tihkuvan veden alta. Hänen ympärillään lojui luita kuin ajopuita myrskyn jäljiltä. Onneksi hän ei enää kammoksunut niitä. Cruz oli kyllä säikähtänyt, kun hän oli törmännyt kymmeniin luurankoihin.

Pitääkseen hermonsa kurissa Cruz oli vakuutellut itselleen, ettei luissa ollut mitään kamalaa. Jos hän olisi löytänyt pienenkin luunsirun lähempää maanpintaa, hän olisi ollut aivan innoissaan, joten oli aivan turha hermostua maan alla lojuvista luukasoista, eikö niin? Ajatus oli tuntunut varsin vakuuttavalta. Ja Cruzin hermot olivat pysyneet aisoissa.

Tajuttuaan selvinneensä pudotuksesta Cruz oli ensitöikseen tavoitellut takkinsa taskusta Melliä, mehiläisdrooniaan. Se voisi lentää maanpinnalle hakemaan apua. Ikävä kyllä tasku oli ollut tyhjä. Hän oli jättänyt pikkuisen droonin Orionille. Mellillä oli oma tehtävä laivalla. Muutama viikko sitten Bryndis oli näyttänyt Cruzille sinisen oven, jonka hän oli löytänyt laivan alemmalta kannelta. Cruz oli jättänyt Mellin mysteerioven yläpuolelle kuvaamaan kaikkia, jotka astuivat kyseisestä hytistä tai menivät sinne. Pian sen jälkeen Mell oli kuvannut videon Jericho Milesista. Jericho oli teknikko, joka työskenteli huippusalaisessa Synteesin laboratoriossa akatemian kellarikerroksessa. Mitä ihmettä hän teki Orionilla? Emmett oli todennut, että asiasta tuskin kannatti huolestua. Hänen mielestään Explorer Academy soi Synteesille loistavan tekosynn matkustaa ympäri maailmaa ja tehdä salaisia tutkimuksiaan. Cruz ei silti päässyt eroon tunteesta, että tekeillä oli jotakin muuta.

Cruz vilkaisi orgaanisen synkronisaattorirannekkeen (eli Ovet seposelleen -kulkunauhan) kelloa.

Kapeassa näytössä luki 03:12. Ihan oikeasti?

Hän oli ollut jumissa täällä jo 11 tuntia!

Numerot vilkkuivat. Aurinkoenergialla toimiva pienoistietokone alkoi ilmeisesti sammua.

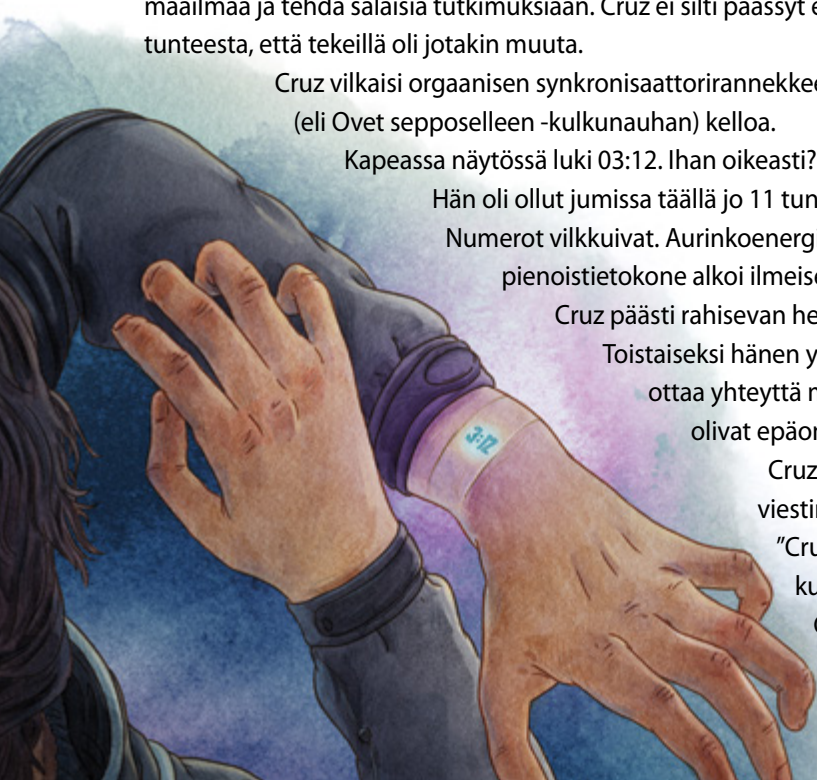
Cruz päästi rahisevan henkäyksen.

Toistaiseksi hänen yrityksensä

ottaa yhteyttä maanpinnalle olivat epäonnistuneet.

Cruz napautti viestintäpinssiään.

”Cruz Coronado kutsuu Marisol Coronadoa.”

Täti ei vastannut.

Turtuneet sormet koskettivat pinssiä uudelleen. "Cruz kutsuu Emmett Lu'ta?"

Ei taaskaan vastausta. Cruz yritti tavoittaa tiimikavereitaan – Sailor Yorkia, Bryndis Jónsdóttiria ja Dugan Marshia. Ei vastausta.

Ennen onnettomuutta Cruz oli ollut muiden tutkimusmatkailijoiden kanssa arkeologisella kaivauksella. Tehtävä oli saanut alkunsa Orionin luokkahuoneessa. Cousteau-tiimi – Cruzin ryhmä – oli tutkinut satelliittikuvia ja etsinyt jälkiä kaivausten ryöstelystä, kun he olivat yllättäen havainneet tuntemattoman arkeologisen löydön ääriiviivat. Marisol-tädin ja tohtori Lubenin mielestä he olivat kenties löytäneet muinaisen temppelin tai haudan, ja kaikki 23 tutkimusmatkailijaa oli viety paikan päälle Turkkiin. Cruz oli aluksi uurastanut kaivauksella luokkakavereidensa kanssa, mutta sitten hän oli lähtenyt omille teilleen tutkimaan erästä kielekettä. Sen jälkeen muistikuvat olivat hämäriä. Ensin hän oli tarkastellut esihistoriallisia luolamaalauksia, sitten hän oli pudonnut kuiluun. Mutta Cruzilla oli ollut onni matkassa. OS-rannekkeen mukaan hän oli saanut vain lievän aivotärähdyksen ja muutamia mustelmia. Huonomminkin olisi voinut käydä. Jos hän olisi tippunut metrin verran vasempaan, hän olisi osunut kovaan kallioon eikä pehmeään multa.

Cruz ponnahti istumaan. Jotakin muuta oli sattunut... ennen kuin hän putosi. Tärähdys. Se ei ollut tuntunut tulevan alapuolelta, kuten maanjäristys tai maanvyöry. Enemmänkin kyse oli...

Tönäisystä. Niin. Kun Cruz oli kumartunut kohti kuilua ja katsonut alapäin, lapaluiden välissä oli tuntunut kosketus. Hämäret muistikuvat alkoivat kirkastua. Hän ei ollut pudonnut sattumalta. Joku oli tönäissyt häntä! Cruz oli vuorevarma siitä, kuka asiasta oli vastuussa: Nebula. Viikkoja sitten hän oli saanut nimettömän varoituksen, jonka mukaan Nebulan vakoojat aikoivat varastaa hänen äitinsä päiväkirjan ja tappa hänet, ennen kuin Cruz täyttäisi kolmetoista. Päiväkirja oli yhä turvassa Cruzin rintataskussa. Ja tänään oli 29. marraskuuta – hänen syntymäpäivänsä.

"Mokasit taas, Nebula", Cruz huusi tyhjään luolaan. "Olen yhä elossa!"
"Elossa... ossa... ossa", kaiku julisti ylpeänä.

Mutta kuinka kauan?

Hän ei ollut aikoonut viettää syntymäpäiväänsä tällä tavoin. Isällä oli tapana soittaa. Ehkä hän oli jo yrittänytkin. Cruz toivoi kovasti, että voisi jutella isän kanssa. Samoin äidin. Mutta jälkimmäinen ei ollut enää mahdollista. Hän mietti, oliko isä hankkinut hänelle sen sähköisen surffilaudan, jota hän oli pyytänyt. No, oikeastaan kerjännyt. Cruz tuijotti kivistä vankilaansa. Koti tuntui olevan toisessa galaksissa.

Tämä oli ihan hänen omaa syytään. Cruz oli rikkonut tutkimusmatkailijoiden kahta tärkeintä sääntöä. Ensimmäinen sääntö: älä ikinä lähde matkaan yksin. Toinen sääntö: kerro aina ryhmänjohtajalle, minne olet menossa. Cruz ei ollut noudattanut kumpaakaan ohjetta. Tohtori Luben oli kiinnittänyt Cruzin huomion oudon näköiseen luolaan. Cruzin ainut toivo oli, että sijaisopettaja muistaisi tehneensä niin ja johtaisi joukkonsa luolalle. Se ei ollut kauhean todennäköistä, mutta se oli tällä haavaa viimeinen oljenkorsi.

Cruz siirtyi etäämmälle välttääkseen pisarat, joita tippui nyt tasaisena virtana. Veden ääni teki hänet janoiseksi. Kunpa hän voisi laittaa suunsa vesinoron alle, mutta Cruz tiesi, ettei niin kannattanut tehdä. Vedessä saattoi olla bakteereja, loisia tai kemikaaleja. Jos hänellä olisi mukanaan alumiinipullo ja selviytymispakkaus, hän voisi puhdistaa veden. Mutta pullo samoin kuin puhelin, tabletti ja muut hänen tavaransa olivat reppussa. Cruzilla ei ollut aavistustakaan, missä reppu oli – se oli voinut takertua teräviin lohkarisiin, joihin hän oli osunut pudotessaan luolaan.

Mahanpohjasta kuului äänekestä murinaa. Kauanko hän selviäisi ilman ruokaa ja juomaa? Emmett tietäisi tarkan vastauksen (todennäköisesti minuutin tarkkuudella). Cruz tunsu aiheen pintapuolisesti. Hän selviäisi kolme tai neljä päivää ilman raikasta vettä. Istuisiko hän täällä odottamassa kuolemaa neljä päivää? Ei kiitos.

Ennen nukahtamistaan Cruz oli etsinyt reittiä pois kuilusta. Mitään ei ollut löytynyt, mutta silloin hän oli ollut kipeä ja hämmentynyt. Ehkä häneltä oli jäänyt jotakin huomaamatta. Cruz laskeutui kontilleen ja ryhtyi kiertämään luolan reunoja ryömimällä. Hän kulki tällä kertaa paljon hitaammin ja tutki tarkkaan joka sentin. Olihan täältä oltava jokin väylä ulos.

”Tai sitten ei.” Cruz irvisti ja vieritti varovaisesti pääkallon pois tieltään.

Kierroksen puolivälissä hän hoksasi kaarevaa seinää vasten kootun kivikasan. Sen takana saattoi olla aukko. Cruz ryhtyi siirtämään jalkapallon

kokoisia kiviä yksi kerrallaan. Hän tavoitti rytmin. Kumarru, nosta, käänny, heitä. Kumarru, nosta, käänny, heitä.

Kymmenen minuutin kuluttua Cruz puuskutti ja oli jo aikeissa pitää tauon, kun hän huomasi kenkiensä kastuneen. Luolaan valui vettä hänen raivaamastaan aukosta. Jos luolaan pääsi vettä, se voisi olla...

Se voisi olla uloskäynti! Cruz ahkeroi nopeammin. Hän siirsi lisää muri-koita, painoi olkapäät kasaan ja kiemurteli aukosta sisään. Edessä näkyi vain entistä enemmän kiviä. Se oli umpikuja. Kosteaa umpikuja.

Cruz vaihtoi taktiikkaa ja ryhtyi latomaan kiviä takaisin niin tiukasti kuin mahdollista. Mutta hän ei kyennyt pysäyttämään veden virtausta. Luola alkoi hitaasti täyttyä vedestä. Cruzin piti päästä korkeammalle. Hän loikkasi ainoalle näkyvissä olevalle korokkeelle: noin metrin korkuiselle kivikielekkeelle. Se oli niin pieni, että sen päällä mahtui juuri ja juuri seisomaan. Kantapäät kielekkeen reunalla ja leuka seinämää vasten Cruz ryhtyi etsiskelemään sopivaa reittiä, mikäli hänen olisi pakko kiivetä ylemmäs. Ja pian hänen olikin pakko.

Cruz löysi pari sopivaa jalansijaa, mutta käsille sopivia otteita ei meinannut löytyä. Oli mahdotonta kallistua taaksepäin ja pysytellä samalla pienellä kielekkeellä. Cruz kurotti kädet pänsä yläpuolelle, kun vesi läiskyi hänen kengilleen. Hän läimäytti kalliota sokkona. Aika alkoi käydä vähiin. Cruz kohottautui varpailleen ja hapuili käsillään uloketta tai rakoa tai halkeamaa, johon tarttua. Mitään ei osunut käsiin. Vesi kohosi nopeasti... nilkkoihin asti... ja sitten pohkeisiin...

Cruz hakkasi edelleen luolan seinää, ja karkea kallio raapi sormenpäät verille.

Siinä! Muhkura! Ei mitenkään suuri, mutta riittävän iso. Vesi oli noussut Cruzin polviin asti, ja hän kiersi molemmat kädet ulokkeen ympärille. Hän nosti oikean jalkansa, asetti sen jalansijalle ja kohottautui ylöspäin. Sitten hän nosti vasemman jalkansa ja laittoi sen sinne, mistä muisteli löytäneensä halkeaman, mutta jalka osuikin tasaiseen kallioon. Cruz kohotti jalkaansa ja jatkoi etsimistä. Hän liikutti jalkaa pienessä kehässä, mutta rakoa ei löytynyt. Sormet olivat menossa kramppiin. Uuh! Missä se oli? Ote alkoi livetä. Jos hän ei pian löytäisi jalansijaa, hän menettäisi...

"Auuuuh!"

Cruz kaatui selkä edellä veteen niin että läiskähti. Hän oli palannut lähtöpisteeseen. Cruz lätkäisi vedenpintaa turhautuneena. Viiden sekunnin kuluttua hän oli taas jaloillaan. Onneksi Orionin teknisen osaston johtaja Fanchon Quills oli suunnitellut oppilaille vesitiiviit univormut, tosin Cruz epäili, ettei Fanchon ollut arvannut kenenkään pulikoivan univormu yllään. Muutaman minuutin kuluttua Cruz joutuisi tekemään niin. Hän sulki vasemman rintataskun, jossa äidin holopäiväkirja oli, ja varmisti sitten, että vasen alataskukin oli tiukasti kiinni. Siellä oli oktopodi. Onneksi molemmat taskut olivat vesitiiviitä.

Sulkiessaan univormunsa kaulusta Cruz tunsi jonkin raapaisevan niskaansa. Hän kurotti taakseen, ja sormet kiertyivät metallisen lätkän ympärille. Aivan niin! Jokaisen tutkimusmatkailijan takki oli varustettu kahdella elintärkeällä ominaisuudella: laskuvarjolla, josta ei nyt ollut hyötyä, sekä kellukkeilla, joista tosiaankin oli! Cruz ei tosin tiennyt, miten kellukkeet täytettiin ilmalla. Hän saattoi melkein kuulla oppaansa Taryn Secliffin sanat: "Tietäisit oikein hyvin, jos olisit lukenut univormun käyttöohjeet kunnolla."

"Tiedetään, Taryn, tiedetään..." Cruz kiskaisi vyön auki ja avasi jakun vetoketjun. Hän nyki takin päältään ja käänsi sen nurinpäin. Kauluksen vierestä löytyi pieni muovinen lätkä. Sitä koristi kirjain L, joka epäilemättä viittasi laskuvarjoon. Selvä, mistä kelluntalaite sitten käynnistettiin? Cruz kolusi epätoivoisesti takin vuorta ja etsi K-lätkää, mutta sellaista ei näkynyt. Hän huokaisi. "Miten ihmeessä minä saan tämän riivatun kelluntalaitteen päälle?"

"Henkilökohtaisen kellukkeen käyttöönotto varmistettu." Rauhallinen naisääni sai Cruzin säpsähtämään. Sehän oli Fanchon!

"Cruz Coronado, valmistaudu käynnistämään HKK", sanoi Fanchon. Ohjeet tulivat OS-rannekkeesta! Fiksua. Univormun yhdistäminen henkilökohtaiseen tietokoneeseen varmisti, että vain ja ainoastaan Cruz saattoi käyttää ja ohjata laitteitaan. Cruzin olisi pitänyt tietää, että jos mikään muu ei auttanut, hän saattoi aina turvautua OS-rannekkeeseensa.

Mitä Fanchon tarkoitti sanoessaan "valmistaudu"? Cruz oli jo aikeissa kysyä, kun Fanchonin tietokoneääni neuvoi: "Ole hyvä ja sulje takki, kaikki taskut ja hihansuut. Kymmenen sekunnin mittainen lähtölaskenta alkaa nyt. Kymmenen... yhdeksän... kahdeksan..."

"Odot!" Cruz heitti takin olkapäilleen ja sulloi kädet hihoihin. Vesi oli kohonnut jo polvien ylitse, ja pintaan alkoi muodostua pyörre. Cruzin piti ottaa tukevampi asento pysyäkseen pystyssä kurimuksen keskellä.

"Kuusi... viisi..."

Cruz kiskaisi molempien hihansuiden soljet tiukasti kiinni ja sulki sitten takin vetoketjun niin kipakasti, että hän pelkäsi rikkoneensa sen.

"Kaksi... yksi!", sanoi Fanchonin ääni. "HKK käynnistyy."

Cruzin takinhelma kiristyi lonkkaa vasten. Myös hihansuut ja kaulus vetäytyivät kiinni. Selkää myöten puhaltava äkillinen ilmavirta sai hänen ihonsa kananlihalle. Cruz katseli, miten hihat hitaasti paisuivat. Samalla hänen käsivartensa kohosivat vaakatasoon. Myös takin rinnus alkoi pullistua. Takilta vei alle 15 sekuntia täyttyä ilmalla. Hän tunsi itsensä jättimäiseksi vaahtokarkiksi.

Vesi kohosi edelleen... se tavoitti lantion... vatsan... kylkiluut...

Kun vesi oli noussut rintakehään asti, Cruz kohotti jalkojaan kokeillakseen, kannatteliiko kelluke jo häntä. Kyllä! Hän kellui. Tulvaveden kohotessa Cruz nousi sen mukana. Tuntui oudolta kohota takaisin kohti aukkoa, josta hän oli tipahtanut luolaan, mutta ainakin hän oli matkalla oikeaan suuntaan. Cruz ei tiennyt tarkalleen, kuinka syvälle hän oli pudonnut. Hän kurkotteli ja yritti nähdä kolon, josta hän oli tippunut.

Oivoi. Tiedossa oli ongelmia. Cruz oli ajautumassa aukkoon, joka sijaitsi vastapäisessä kallioseinämissä. Ei! Hänen piti päästä ylöspäin eikä alas-päin. Hän sätki jaloillaan ja heilutti käsiään ohjatakseen itsensä toiseen suuntaan, mutta virta oli liian voimakas. Hän ajalehti kohti seinämää! Virta kiepautti hänet kyljelleen ja aukosta sisään. Cruzin nenään ja kurkkuun meni vettä. Hän nousi pintaan yskien ja henkeä haukkoen ja yritti sylkeä vettä suustaan.

Kun hän näki taas ympärilleen, Cruz huomasi olevansa koskessa, joka virtasi kapean tunnelin läpi. Tietenkin! Tämä oli varmasti laavan aikoinaan muodostama onkalo. Kun vesi oli kohonnut tunnelin tasalle, Cruz oli tempautunut sen mukana luolaan kuin avuton hämähäkki viemäriin. Virta riuhtoi häntä vauhdilla. Ihan kuin olisi laskenut lautalla kaikkien aikojen kuohuissa, paitsi että Cruz oli itse se lautta. Virtaus heitteli häntä tunnelin puolelta toiselle.

Sinkoillestaan seinämästä toiseen Cruz näki, ettei vaara suinkaan ollut vielä ohi. Noin 30 metrin päässä tunneli haarautui. Virta vei häntä nopeasti kohti kiviseinää, joka erotti kaksi haaraa toisistaan. Kumpaan suuntaan pitäisi mennä? Cruz potkaisi voimakkaasti oikealla jalallaan ja yritti meloa oikealla kädellään, jotta päätyisi vasempaan tunneliin. Edessä oli täpärat paikat! Cruz käänsi päänsä ja varautui törmäykseen. Olkapää iskeytyi kivenkulmaan, mutta hän ajautui vasempaan käytävään. Hän tunsu lähes välittömästi, miten veden voima hellitti. Liikkuiko hän hitaammin? Kyllä! Lisäksi vedenpinta alkoi laskea. Parisataa metriä alempana Cruz kosketti jo jaloillaan pohjaa. Hän jarrutti kantapäillään ja onnistui pysähtymään hiekkasärkälle. Lopen uupunut Cruz jaksoi enää vain lojua määrällä sannalla ja hengittää raskaasti. "Sammuta... HKK."

"Kuittaan. HKK tyhjenee", kuului Fanchonin vaimea ääni pullistuneen takin sisältä. Cruz värähti ilman karatessa kauluksen, hihojen ja takin liepeen venttiileistä. "Varoitus!" sanoi Fanchon. "Orgaaninen synkronisaattori havaitsee kiihtyneen pulssin, kohonneen ruumiinlämmön, alhaisen kalorimäärän, alhaisen nestetasapainon, elektrolyyttipätasapainon..."

"Joo joo", Cruz huokaisi. "OS-ranneke, siirry näyttötilaan."

"Kuittaan."

Cruz käytti ranneketta yleensä näyttötilassa äänitilan sijaan. Kaikessa tohinassa hän oli varmaankin osunut vahingossa kosketusnäytön komento-näppäimeen. Takin palatessa alkuperäiseen muotoonsa Cruz kierähti kyljel-leen. Jalat tuntuivat betonimöhkäleiltä. Samoin käsivarret. Silmiinkin koski.

Maailma alkoi sumentua.

Hän siristi silmiään. Oliko tuossa...?

Käärme! Cruz ponnahti pystyyn. Hän ojensi kädet taakseen ja kulki vikkellä rapukävelyä takaperin hiekan ja soran poikki, niin nopeasti kuin käsistä ja jaloista vain lähti. Vasta luolan seinä pysäytti hänen matkansa. Veri jyskytti Cruzin korvissa. Kädet täristen Cruz avasi sen taskun veto-ketjun, jossa oktopodi sijaitsi. Yksi suihkaus jähmetti ihmisen 15 minuutiksi. Hän toivoi, että se tepsisi myös suuriin, mustiin myrkkyykäärmeisiin. Cruz räpelsi palloa. Hän tähtäsi. Käärme oli luikerrellut kivipylvään ympärille...

Hetkinen? Pylvään? Luolassa?

”Sytytä valo, täysi kirkkaus”, Cruz kuiskasi OS-rannekkeelle. Cruz tiesi, että laitteen virta oli vähissä, mutta hänen oli nähtävä tämä.

Kun OS-rannekkeen valokiila valaisi vähitellen ympäristön, Cruzin leuka lokahti. Käärme olikin onneksi kiviveistos, ja sen takana näkyi raunio-sokkelo. Muinainen kaupunki! Saattoiko tämä olla totta?

Cruz nousi hitaasti ja käveli jalat tutisten kohti rakennusten muodostamaa valtaisaa kennostoa. Jotkin suorakulmaisista kiviseinistä olivat yhä ehjiä, mutta suurin osa oli romahtanut. Cruz pystyi astumaan monien seinien ylitse. Useat huoneet olivat samanmuotoisia ja -kokoisia. Seinät oli peitetty laastilla ja hiottu sileiksi, ja niiden pinnat oli koristeltu punamustilla viivapiirroksilla, jotka esittivät ihmisiä, kukkia ja eläimiä – lintuja, karhuja, panttereita, koiria ja karjaa. Hänen huomionsa kiinnittyi yhteen seinään. Olkapäiden korkeudelle oli asetettu joko sonnin tai härän muhkeat sarvet. Cruz ei ollut varma eläinlajista, mutta hän tunnisti aiheen. ”Bucranium”, hän mutisi.

Hän oli oppinut termin Marisol-tädiltä. Bucranium oli taidemuoto, joka juonsi juurensa kivilaudelta. Ihmiset peittivät suurten eläinten sarvia laastilla ja ripustivat ne sitten kodin tai temppelin seinään. Täti oli kertonut, että toisinaan bucranium-teokset ympäröivät hautapaikkaa, ja ne suojelivat

sitä kuvaannollisesti kaikelta pahalta. Cruz oli nähnyt bucranium-töitä vain tädin lähettämässä postikorteissa. Tämä oli ensimmäinen kerta, kun hän näki sellaisen oikeasti. Cruz siirtyi katselemaan lähempää sileitä, vitivalkoisia sarvia.

Cruz käveli eteenpäin, ja muutaman askeleen päässä hän näki kivi-murskan keskellä jotakin kiiltävää. Hän nosti maasta kämmenen kokoisen patsaan ja pyyhki pölyt sen päältä.

Se näytti peuralta, mutta saattoi kyllä olla hevonenkin. Oli vaikea sanoa, sillä patsaan yksityiskohdat olivat hiertyneet pois ajan saatossa. Peuraa ei ollut maalattu. Sen pää katsoi uteliaana eteenpäin, ja pikkuinen musta silmä kimalsi. Laavalasia, arveli Cruz. Tuhansia vuosia sitten tuota terävää tulivuorikiveä käytettiin moniin tarkoituksiin, aseista taideteoksiin. Peuran toisesta silmästä puuttui jalokivi. Cruz puristi sormet patsaan ympärille ja jatkoi varovasti matkaa raunioiden poikki. Labyrintin laitamilla luolan seinämä oli kaatunut alaspäin ja murskannut alleen pitkän, pyöreän rakennelman. Oli kyseessä sitten teatteri tai temppele, se oli hautautunut kivi- ja hiekkamassojen alle. Kaarevasta seinästä näkyi enää muutama metri. Olisiko tämä se Cruzin satelliittikuvasta havaitsema muoto, jonka vuoksi tutkimusmatkailijat olivat tulleet tänne?

Jos niin oli, sehän tarkoitti että...

Hän oli onnistunut! Cruz oli löytänyt paikan, jota tutkimusmatkailijat etsivät! Hän nosti kasvonsa kohti kattoa. "Jihhuu!" Huuto kaikui yhä luolassa, kun OS-rannekkeen valo sammui. Pimeys ympäröi Cruzin. Jälleen. Maailmanhistorian lyhyimmät juhlat.

No niin, hän oli siis tehnyt elämänsä arkeologisen löydön, mutta mitä väliä sillä oli, jos hänen elämänsä päättyisi tänne? Cruz lysähti maahan. Hän asetti peuran polvelleen ja odotti silmiensä tottuvan pimeyteen. Maha vaati jälleen ruokaa. Hänen huulensa olivat halkeilleet ja kurkkua kuivasi. Pää tuntui pumpulipalloilta, pehmeältä ja sekavalta.

Hän sulkisi silmänsä. Hetkeksi.

Hetkeä seurasi toinen ja sitten kolmas...

Cruz kuuli äänen. Rahinaa, joka kuului hänen OS-rannekkeestaan.

"Em... suu... onadoa."

"Emmett?" Cruzin silmät räpsähtivät auki. "Emmett, Cruz tässä! Minä täällä! Olen täällä! Kuuletko?"

Cruz kuuli hurrausta.

"Kuulemme kyllä! Olemme tavoitelleet sinua monta tuntia."

"Sama täällä."

"Cruz, oletko loukkaantunut?" Se oli täti.

Cruz napsautti OS-rannekkeen terveysikonia.

Ei mainittavia vammoja.

Kummallista. Aiemminhan ranneke oli ilmoittanut aivotärähdyksestä ja hiusmurtumasta oikeassa isovarpaassa. OS-ranneke taisi olla epäkunnossa. Tai hän oli kuvitellut koko jutun.

"Ei, olen... olen ihan kunnossa, Marisol-täti", Cruz sanoi. Hänen mahastaan kuului lentokoneen jyrinää muistuttava ääni. "Okei, olen ehkä vähän nälkäinen ja väsynyt, mutta muuten voin hyvin. Miten te löysitte minut?"

"Jäljitin sijaintisi OS-rannekkeesi kautta", vastasi Emmett.

Cruz löi kädet yhteen. Kiitos, OS-ranneke!

"Paikantaminen kesti ikuisuuden", Emmett jatkoi. "Sinä varmaan liikut jonkin verran."

Cruz naurahti. "Joo, jonkin verran."

"Näytät olevan noin kahdeksansadan metrin päässä maanpinnalle johtavasta aukosta", Emmett totesi.

"Niinkö? Täällä on pimeää. Mihin suuntaan minun pitäisi lähteä –"

"Älä liiku", Emmett komensi. "En halua menettää signaaliasi uudelleen. Pysy paikallasi."

"Me kapuamme sinne." Sen sanoi Dugan.

"Meillä on tarvikkeita", Sailor lisäsi. "Tuomme ruokaa, vettä, vilttejä ja ensiapuvälineitä. Tarvitsetko jotain muuta?"

"En." Hän kaipasi vain kavereitaan.

"Minä soitan isällesi", Marisol-täti sanoi. "Pysy aloillasi. Tulemme sinne mahdollisimman pian."

"Selvä. Loppu."

"Odota hetki, Cruz! Minä... me melkein unohdimme!" Emmett sanoi. "Vielä yksi juttu..."

Mikä nyt oli pielessä? "Niin?"

"Hauskaa syntymäpäivää!" tutkimusmatkailijat hihkaisivat yhteen ääneen.

Cruz hymyili kaikesta huolimatta. Hän ei ollut ehkä suunnitellut tällaista syntymäpäivää, mutta ihan heti hän ei tätä unohtaisi.

2

► **KILAHDUKSEN** kuullessaan Thorne

Prescott tarttui puhelimeen.

Hän veti syvään henkeä. Tässä se oli – Seepran viesti, jota hän oli odottanut. Nyt kaikki olisi jo ohitse. Koodi olisi Nebulan hallussa, ja Cruz Coronadosta olisi viimein päästy eroon. Etusormi jäähmettyi viestikuvakkeen ylle, eikä Prescott ymmärtänyt, mitä hän enää epäroi. Eikö hän ollut halunnutkin juuri tätä – loppua koko kurjalle touhulle?

Ilman muuta.

Prescott painoi kuvaketta.

Tehtävä EPÄONNISTUI.

CC on yhä elossa. Hän on kuin yhdeksänhenkinen kissa.

Leijona ei ollut tyytyväinen. Hän pelkää, että olemme jo myöhässä. Totuus selviää vain yhdellä keinolla.

Montako henkeä kissalla enää on?

Hoidan asian tästä eteenpäin.

Seepra

Uskomatonta. Oli kyllä pakko ihailla ihmistä, joka ei luovuttanut, vaikka hänellä ei ollut mitään mahdollisuutta voittaa. Cruzilla oli sisua. Prescott arvosti sitä. Hänkin oli sisukas. Mutta vain toinen heistä saattoi voittaa, eikä Prescott aikonut hävitä.

Prescott luki viestin uudelleen. Mitä Seepra tarkoitti sillä, että he olivat ehkä myöhässä? Lisäksi Seepra oli melkoisen röyhkeä kehitellessään uutta suunnitelmaa ilman hänen hyväksyntäänsä. Liiankin röyhkeä. Prescott johti tätä operaatiota. Eikö niin?

Mahdollisesti Brume ei enää luottanut häneen. Eikä se olisi ihme. Prescott oli sotkenut asiat pahasti. Hän oli möhlinyt liian monta tilaisuutta – ensin hän ei kyennyt hoitelemaan Cruzia Havaijilla, sitten hän epäonnistui Washingtonissa ja lopuksi myös Cruzin isän sieppaus meni pieleen. Prescott ei tajunnut, miten homma oli mennyt niin pahasti metsään, mutta hän oli siitä vastuussa. Jos asiat eivät sujuneet, syy oli hänen.

Prescott ei yleensä tehnyt virheitä. Hän osasi työnsä. Hän oli oppinut aikoja sitten, että tunteet tai kiintymykset eivät saaneet vaikuttaa töihin. Sen takia Brume luotti häneen. Ja sen takia Aubrie oli jättänyt hänet. Tämä ansaitsikin paremman miehen. Prescott ravisteli naisen kuvan mielestään. Hänellä oli nyt töitä.

Hän naputteli yhden ainoan sanan puhelimeensa ja lähetti viestin Seepralle:

Miten?

*Vastaus saapui hetken kuluttua. Sekin oli yksi ainoa sana:
Myrkyllä.*

3

ANTALYA,
TURKKI

► **YÄH.** Oliko tuo sitä, miltä se näytti? Cruz laski leukansa. Oli se. Sailor oli nukkuessaan kuolannut hänen olkapäälleen. Lisäksi tyttö kuorsasi; hän päästi pienen röhkäisyä joka henkäyksellä.

”Sailor.” Hän tönäisi tyttöä varovasti herättääkseen tämän.

”Vielä hetki, äiti”, Sailor mumisi ja kääntyi ikkunaan kohti.

Cruzin toisella puolella nukkuva Dugan säpsähteli. Hän oli lyönyt Cruzia kynnärpäällä kylkeen ainakin puolen tusina kertaa. Itseohjautuvassa katumaasturissa tiimikavereidensa väliin jumittunut Cruz ei ollut juuri saanut unta lähes neljä tuntia kestäneen ajomatkan aikana. Viimeisen tunnin ajan hän oli kuunnellut tihkusadetta hankaavien ikkunanpyyhkimien jytinää. Marisol-täti ja kaikki tutkimusmatkailijat ajoivat kolmen auton kyydissä Turkin Antalyan satamakaupunkiin, jossa heidän oli määrä nousta Orioniin. Cruz ja hänen tiimikaverinsa olivat letkan ensimmäisessä autossa. Palmupuiden reunustama pitkä, suora tie myötäili Välimeren rantaviivaa. Kurkistellessaan etuistuimien ohitse Cruz näki heidän sijaintinsa kojelaudan tietokonekartasta. Sininen auton kuva lähestyi vilkkuvaa vihreää tähteä, joka esitti heidän määränpäätään: satamaa. Enää ei kestäisi kauan. Cruz ei malttanut odottaa pääsevänsä takaisin laivaan.

Cruzin luolaonnettomuudesta oli kulunut kahdeksan päivää. Seitsemän noista päivästä oli käytetty kivikautisen asutuksen tutkimiseen. Sen jälkeen, kun tutkimusmatkailijat olivat löytäneet Cruzin ja varmistaneeet, että hän oli kunnossa, he olivat ryhtyneet kaivamaan esiin, kuvaamaan ja luetteloimaan muinaisen kaupungin lukuisia aarteita. He olivat löytäneet

hautoja, saviastioita, työkaluja, aseita, koruja, maalauksia ja taideteoksia (muun muassa lisää bucranium-töitä). Pian Marisol-täti ja tohtori Luben olivat ilmoittaneet kaivaustöiden päätyneen, vaikka tuntui kuin he olisivat vasta raapaisseet paikan pintaa. Kun kaikki olivat kerääntyneet päivän päätteeksi amfiteatterin luo, Cruz oli esittänyt tutkimusmatkailijoiden yhteisen pyynnön opettajille. "Emme voi vielä lähteä. Löydämme edelleen huikaita esineitä. Katsokaa!" Hän oli kääntynyt osoittamaan Dugania, joka oli pyyhkimässä varovaisesti tomua eläimen luusta kaiverretun pitkulaisen rannekorun päältä.

"Olette kaikki tehneet erinomaista työtä", tohtori Luben oli sanonut katsoen vuoron perään ympärillään odottavia väsyneitä kasvoja. "Mutta on aika jatkaa matkaa. Sellaista arkeologia on. Usein tieteilijöiltä loppuvat rahat, voimat tai aika tai kaikki edellä mainitut. On ihan tavallista, että löydölle palataan joskus myöhemmin tai luovutetaan se toisten tutkittavaksi."

"Ehkäpä me voimme tulla tänne takaisin ensi vuonna", Marisol-täti oli lisännyt. "Mutta nyt, tutkimusmatkailijat, meidän on palattava aluksellemme. Uskokaa pois, löytö on hyvissä käsissä. Tohtori Luben jää tänne koordinoimaan eri yliopistojen muodostamaa kaivausryhmää."

Kaksikymmentäkolme päätä oli kiepahtanut katsomaan tohtori Lubenia.

"Ettekö tosiaan aio palata kanssamme Orionille?" Felipe oli kysynyt.

Sijaisopettaja oli puistellut päätään. "Teillähän on jo antropologian opettaja, jos satutte muistamaan." Hän oli nyökännyt Cruzin tätiä kohti. "Nyt kun hän on palannut, minun on aika jatkaa kohti uusia seikkailuja. Älkää huoliko. Minusta tuntuu, että tapaan teidät vielä matkoillanne."

Tutkimusmatkailijat olivat yrittäneet näyttää hilpeitä, mutta kaikki olivat olleet pettyneitä. Cruzista oli ollut mukavaa saada täti takaisin, mutta luokkakavereidensa tavoin hänkin jäisi kaipaamaan Lubenia.

"Se tuntuu jotenkin väärältä", Sailor oli nurissut. "Että annamme ventovieraiden kaivella meidän löytöämme."

Muut olivat mutisseet olevansa samaa mieltä.

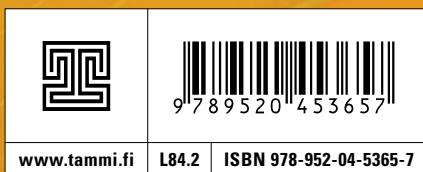
"Tiedän", Marisol-täti oli sanonut ymmärtäväisesti. Mutta Cruz oli huomannut tädin suupielten kohonneen. Täti oli selvästi ollut iloinen huomattessaan, että arkeologikärpänen oli puraissut hänen oppilaitaan, kuten hän tapasi sanoa.

ARMOTON AAVIKKO, UHANALAISET ELÄIMET JA HUIMA PELASTUSTEHTÄVÄ!

Orion-tutkimusaluksella seilaavat tutkimusmatkailijat saavat uuden, haastavan tehtävän. Heidät lähetetään Afrikkaan auttamaan vuorigorilloja ja muurahaiskäpyjä. Cruz ja hänen ystävänsä huomaavat, että uhanalaisten eläinten suojeleminen ei ole helppoa – varsinkin, kun Nebula on kintereillä koko ajan. Cruzin äidin jättämä vihje johdattaa ystävykset autiomaan armoille. Cruz on varautunut hankaluuksiin, mutta ei siihen, että yksi hänen ystävistään joutuu hengenvaaraan.

TÄHTIDYNNIT on tutkimusmatkailijoiden koulu Explorer Academysta kertovan jännittävän romaanisarjan neljäs osa. Sarjaa ovat inspiroineet todelliset National Geographicin tutkimusmatkailijat.

 **NATIONAL
GEOGRAPHIC**

Kannen kuvitus: ANTONIO JAVIER CAPARO
Kannen suunnittelu: EVA ABSHER-SCHANTZ